

СТАЊЕ

Кључни налази „Анализе и пројекција тржишта рада у Републици Српској 2019-2022“:

- У наредних пет година број радно способних становника ће се смањити за **додатних 45.000 људи**, са 838.000 на 793.000.
- У периоду 2019 - 2022 **радна снага би требало да се смањи** у односу на 2017. годину односно **3,3%**, а да смањење неактивног становништва износи 7,2%.
- Број лица млађих од 15 година у 2006. години у Републици Српској је био **205.000**, у 2017. години **105.000** или 48,8 % мање. Уколико се овај тренд настави број дјеце у том узрасту ће се смањити за додатних **35.000** до 2022. године.
- Према подацима Еуростата, у периоду 2010-2017 број грађана БиХ који су добили радне дозволе у земљама ЕУ је био 155.449. У 2010. години број је износио 11.000, док је у 2017. години износио 36.000. Уколико се настави овај тренд од 2019-до 2022 БиХ ће напустити око **210.000 људи**.
- Број радних мјеста ће са 261.000 у 2017, порастати на око **276.000** у 2022. години, што је разлика од око **15.000** нових радних мјеста, а највећи број нових радних мјеста биће креиран у прерађивачкој у индустрији.
- Стопа формалне незапослености је 2012. године била **39,3%**, а 2017. године **30,5%** што је разлика од скоро девет процентних поена. Стварна незапосленост је такође смањена, са **27%** у 2013, на **20,9%** у 2017. години.
- Према досадашњем тренду до 2017. године, број незапослених тј. вишак понуде над тражњом радне снаге ће опадати и у периоду 2019 - 2022. година. Пројекција предвиђа пад са око **114.000** радника у 2017, на **85.000** радника у 2022. години, што је укупно **29.000 радника мање**.
- Укупни просјек бруто плата ће до 2022. нарасти за мање од **100 КМ**. Просјечна бруто плата у прерађивачкој индустрији ће, у периоду 2019 - 2022. порастати за око **250 КМ**, према садашњим трендовима.
- Стање на тржишту радне снаге има импликације на пензиони и систем здравственог осигурања. Број **пензионера** наставити ће да **расте брже** од броја **запослених**.

**ПРИЈЕДЛОГ ЗАКЉУЧАКА
ПАНЕЛ ДИСКУСИЈЕ „ТРЖИШТЕ РАДА-СТАЊЕ И ИЗАЗОВИ“**

1. Учесници округлог стола констатују забрињавајуће демографске трендове условљене лошим природним прираштајем и екстерним миграцијама, са значајним ефектима на тржиште рада, систем социјалне заштите и заједницу уопште, и предлажу да се кроз **синергијско дијеловање највиших институција Републике Српске анализирају постојећи трендови и дефинишу конкретни акциони планови** за засуствљање негативних трендова;
2. Препознајући **раст животног стандарда грађана** као кључни предуслов за формирање породице и смањење миграција становништва према земљама ЕУ, пословна заједница **подржава даље фискално и парафискално растерећење пословања** и као одговоран социјални партнер преузима обавезе преусмјеравања растерећења пословања у **раст плата, стварања бољих услова рада и улагања у образовање кроз повезивање са школама и факултетима**;
3. Учесници округлог стола препознају **низак ниво технолошке развијености привреде** као један од узрока немогућности значајнијег раста економије и животног стандарда грађана и позивају надлежне институције и послодавце да **значајније подрже и инвестирају у технолошки напредак компанија**;
4. Учесници панел дискусије констатују **неприлагођеност образовног система потребама тржишта рада**, проблем уписних политика и упитност квалитета исхода учења, и указују на значај **дигитализације образовног система**, увођење ученика у свијет рада кроз реализацију **практичне наставе** у школама и осавремењавање научних и наставних планова и програма;
5. С обзиром на значајно смањење броја активног становништва и негативан однос броја запослених и броја пензионера, учесници округлог стола су сагласни да је потребно **покренути дијалог институција и социјалних партнера са циљем редефинисања начина финансирања система социјалне заштите**;
6. Динамика и сложеност промјена на тржишту рада захтјевају много активнији и одговорнији приступ у утврђивању активних мјера на тржишту рада, што имплицира потребу за **ревидирањем Стратегије запошљавања Републике Српске и Акционих планова за запошљавање** са циљем њихове бољу усмјереност на рјешавање суштинских проблема тржишта рада и ефикаснијег утрошка јавних средстава;
7. Стратешки приступ у области популационе политике треба усмјерити на стимулисање рађања и формирање породице са циљем **повећања наталитета и враћања материнства на пиједестал највиших друштвених вриједности**;
8. Уважавајући сложеност стања и изазова везаних за демографска кретања и њихов утицај на тржиште рада, систем социјалне заштите и заједницу уопште, учесници панел дискусије су сагласни да је потребно **иницирати хитан састанак са најодговорнијим представницима институција Републике Српске** ради разматрања могућности за превазилажење проблема везаних за тржиште рада и демографске трендове у Српској.